

رویداد

اولین پرواز مستقیم از عربستان به اسرائیل

● رسانه‌های اسرائیل گزارش داده‌اند که نخستین پرواز مستقیم بین عربستان سعودی و اسرائیل روز گذشته انجام شد و یک هواپیمای بوئینگ ۷۸۷ هواپیمایی خطوط هوایی امارات مسافرانی را از شهر ریاض به فرودگاه بن‌گورین در تل‌آویو برد. این رویداد بخشی از تلاش اسرائیل برای عادی‌سازی روابط با عربستان محسوب می‌شود. اسرائیل در دو سال گذشته در یک سلسله تلاش‌های دیپلماتیک مشهور به «پیمان ابراهیم» اقدام به عادی‌سازی روابط با کشورهای عربی مانند امارات متحده عربی، بحرین و سودان کرده است و تلاش‌ها برای عادی‌سازی روابط اسرائیل و عربستان نیز در جریان است.

فیصل بن فرحان آل سعود، وزیر خارجه عربستان سعودی، پیش‌تر گفته بود که عادی‌سازی روابط میان عربستان و اسرائیل به سود کل منطقه خواهد بود؛ ولی هرونه توافق احتمالی در این زمینه را تا حد زیادی منوط به روند پیشرفت مذاکرات صلح با فلسطینیان دانسته بود.

بازگشت اتحادیه اروپا به افغانستان تحت سلطه طالبان

● روزنامه بریتانیایی فایننشال تایمز در گزارشی از تصمیم اتحادیه اروپا مبنی بر «بازگشایی دفتر نمایندگی دیپلماتیک این اتحادیه تا یک ماه دیگر در کابل» خبر داد.

بنا بر این گزارش، این اتحادیه قصد دارد تعاملات محدود خود را با رژیم طالبان افزایش دهد. این اقدام پس از آن صورت می‌گیرد که دیپلمات‌های اتحادیه اروپا حدود سه ماه پیش و پس از روی کارآمدن گروه طالبان، کابل را ترک کردند.

فایننشال تایمز به نقل از منابع آگاه از این تصمیم، می‌نویسد که اتحادیه اروپا قصد دارد با این اقدام، به دیپلمات‌های کشورهای دیگر عضو هم امکان دهد در دفتر نمایندگی این اتحادیه در کابل مستقر شوند. بازگشت برنامه‌ریزی‌شده نمایندگی اتحادیه اروپا به کابل در حالی صورت می‌گیرد که هنوز کشوری حکومت طالبان را به رسمیت نشناخته است.

اتحلال دولت مدنی و حصر خانگی نخست‌وزیر سودان

کودتا در خارطوم

تزدیک به یک ماه پس از شکست کودتای نظامیان وفادار به عمر البشیر، رئیس‌جمهور برکنار‌شده سودان، این کشور آفریقایی صحنه کودتایی دیگر شد و این بار ارتش سودان علیه دولت قانونی این کشور وارد عمل شد. روز گذشته ارتش سودان، عبدالله حمدوک، نخست‌وزیر این کشور را به دلیل «خودداری از پشتیبانی از کودتا» در مکانی نامعلوم در بازداشت خانگی قرار داد و نظامیان سپس وضعیت فوق‌العاده اعلام کردند. اکثر اعضای کابینه سودان و تعداد زیادی از رهبران احزاب طرفدار دولت این کشور هم در خارطوم، پایتخت سودان، دستگیر شده‌اند. ساعاتی بعد، ژنرال عبدالفتاح البرهان، رئیس نظامی هیئت حاکمه سودان، از انحلال دولت انتقالی و ششورای حاکمیتی خبر داد و در سراسر کشور وضعیت فوق‌العاده اعلام کرد. ژنرال البرهان در یک سخنرانی تعهد خود را به «کذار به یک کشور غیرنظامی» تکرار کرد و گفت که سودان به توافق‌های بین‌المللی که امضا کرده است، متعهد می‌ماند. وزارت اطلاعات سودان با صدور بیانیهای به نقل از حامدو اعلام کرد که سودانی‌ها به راهکار مسالمت‌آمیز پایبند باشند و برای دفاع از انقلاب‌شان خیابان‌ها را پر کنند. در بیانیه صادره از دفتر حمدوک که از طرف وزارت اطلاعات سودان در حساب رسمی آن در فیس‌بوک منتشر شد، آمده است: «آنچه رخ داد، نشان‌دهنده پاره‌شدن سند قانون اساسی و کودتای کامل علیه دستاوردهای انقلابی است که مردم ما با خون و جان در جست‌وجوی آزادی، صلح و عدالت محقق کردند.» از زمان قیام مردمی سال ۲۰۱۹ در منجر به برکناری عمر البشیر از سوی ارتش شد، این کشور به دست یک دولت مرکب از نمایندگان نظامی و غیرنظامی اداره می‌شود. با این حال در ماه‌های اخیر گزارش‌ها نشان از شدت‌گیری هرچه بیشتر تنش‌ها میان اعضای نظامی و غیرنظامی این شورای حاکمیتی

سودان از سال ۲۰۱۹ و پس از سقوط حکومت عمر البشیر وارد یک چرخه نزاع قدرت میان نظامیان و سیاست‌مداران و «نمایندگان جامعه مدنی» شده است. مخالفان نظامیان، مقام‌های ارتش را به تلاش برای بازگرداندن دیکتاتوری پیشین متهم می‌کنند. نقش افسران ارتش در جنگ قدرت و سرنگونی عمر البشیر در سال ۲۰۱۹، باعث امیدواری شماری از تحلیلگران به ایفای نقش دموکراسی‌خواهانه ارتش در کشورهای خاورمیانه شده بود.

جهان

تبعات دستور جنجالی اردوغان برای اخراج سفرای کشورهای غربی

سقوط لیر و اتحاد مخالفان

دستور جنجالی رئیس‌جمهور ترکیه برای اخراج سفرای ۱۰ کشور غربی روند سقوط ارزش پول ملی ترکیه در برابر دلار را شدت بخشیده و صدای احزاب مخالف دولت را درآورده است. پس از این دستور رجب طیب اردوغان، در روزهای اخیر ارزش لیر ترکیه ۱٫۶ درصد دیگر کاهش یافت و به ۹٫۷۵ لیر در برابر یک دلار رسید. دستور اردوغان پس از آن صادر شد که ۱۰ سفیر کشورهای غربی خواستار آزادی عثمان کاوالا، فعال مدنی ترک شدند. اردوغان از وزیر خارجه دولت خود خواسته است که این سفیران را «متصرف نامطلوب» اعلام و آنها را از خاک ترکیه اخراج کند. عثمان کاوالا، فعال مدنی و تاجر نیکوکار، بدون آنکه در دادگاه محکوم شده باشد و با وجود حکم دادگاه حقوق بشر اروپایی برای آزادی او، از چهار سال پیش در زندان به سر می‌برد. علاوه‌براین، قرارگرفتن ترکیه در لیست خاکستری گروه ویژه اقدام مالی بر کاهش ارزش لیر تأثیر خواهد گذاشت. در پنج سال گذشته لیر ترکیه با تلاطم‌هایی همواره ارزش خود را از دست داده است. سال ۲۰۱۵ تاکنون ارزش لیر کمتر از یک چهارم شده است. با وجود اینکه هنوز وزارت خارجه ترکیه رسماً دستور اخراج این سفرا را صادر نکرده و گفته می‌شود رازینی‌ها برای منصرف‌کردن اردوغان از این تصمیم ادامه دارد؛ اما تبعات این دستور جنجالی اردوغان صدای اعتراض مهم‌ترین حزب مخالف رئیس‌جمهور ترکیه را هم درآورده است. احزاب سیاسی مخالف اردوغان از جمله کمال قیلیدار اوغلو، رهبر حزب جمهوری خلق، از او خواستند تا مشکلات واقعی ترکیه به‌ویژه بحران اقتصادی و کاهش ارزش لیر را حل کنند. رهبر حزب جمهوری خلق همچنین با اشاره به اینکه اقتصاد ترکیه در شرایط ناسامانی قرار دارد، از دولت ترکیه خواست حداقل دستمزد را افزایش دهد. او پیش‌تر در توییتی نوشت: «اردوغان با دستور

یادداشت

روسیه و جمهوری آذربایجان زیر سایه اختلاف

ابراهیم رضایی‌راد؛ جنگ و درگیری قره‌باغ میان ارمنستان و آذربایجان علاوه بر دو کشور فوق‌روی منطقه و سایر کشورها نیز تأثیر گذاشته است. روابط آذربایجان و روسیه پس از آتش‌بس سال گذشته قره‌باغ به شدت متشنج شده و تنش‌ها افزایش یافته است. روابط این دو کشور از زمان تلاش روسیه برای پایان این بحران از طریق دیپلماسی که موجب شد ارمنستان همچنان حاکمیت برخی نقاط در قره‌باغ را حفظ کند بیشتر نیز شده است. جمهوری آذربایجان این اقدامات را در تضاد با اهداف استراتژیک خود می‌داندست و الهام علی‌اف رئیس‌جمهوری آذربایجان این صلح و آتش‌بس را پایان‌درگیری و احیای تمامیت ارضی قره‌باغ عنوان کرده، در حالی که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، این وضعیت را نامشخص دانسته است.

همین تضاد میان دیدگاه‌های دو کشور موجب تیرگی بیشتر روابط میان آذربایجان و روسیه شده است. صلح قره‌باغ که با حمایت پوتین صورت گرفت گرچه بیروزی جمهوری آذربایجان را تثبیت کرد اما اجازه داد که همچنان دو هزار نیروی روس به عنوان نیروهای حافظ صلح در منطقه بمانند. این موضوع به ارمنستان اجازه می‌دهد که همچنان تا حدودی کنترل نقاطی از قره‌باغ را در اختیار داشته باشد. رسانه‌های آذربایجان اعلامیه‌ای درخصوص مناقصه برای خدمات‌رسانی نیروهای حافظ صلح قره‌باغ منتشر کرده‌اند که در مفاد قرارداد از منطقه به عنوان جمهوری قره‌باغ یاد کرده است و باکو این اقدام را در مقابل تمامیت ارضی این کشور می‌داند. این اقدامات موجب شکایت کشور آذربایجان شد و باکو ای عبدالله او را سخنگوی وزارت خارجه این کشور اعلام کرد که این موضوع یک اشتباه فنی از طرف روسیه بوده است که به زودی اصلاح و برطرف می‌شود. جمهوری آذربایجان همچنین مدت‌هاست که نسبت به حضور نظامیان ارمنستان در منطقه قره‌باغ اعتراض خود را اعلام کرده است و باکو این مشکل را از طرف مسکو و حضور نظامیان ارمنستان با پوشش نیروهای حافظ صلح در منطقه قره‌باغ می‌داند. در این خصوص باکو با اعلام بیانه‌ای خواستار پایان حضور نظامیان ارمنستان در مناطق حافظ صلح و اخراج آنها از مناطقی که توسط روسیه مدیریت می‌شود، شده است، روسیه همچنین چند روز بعد، نیروهای جمهوری آذربایجان را در خصوص نقض آتش‌بس متهم کرد که اولین بار بود که روسیه یک کدام از طرف‌ر دیگری را به نقض آتش‌بس متهم می‌کرد. مصاحبه ولادیمیر زیروونسکی نماینده پارلمان روسیه در ۳۰ جولای به نوعی الهام علی‌اف را متهم کرد که در صورت ادامه دنباله‌روی از غرب

جمهوری آذربایجان همچنین مدت‌هاست که نسبت به حضور نظامیان ارمنستان در منطقه قره‌باغ اعتراض خود را اعلام کرده است و باکو این مشکل را از طرف مسکو و حضور نظامیان ارمنستان با پوشش نیروهای حافظ صلح در منطقه قره‌باغ می‌داند. در این خصوص باکو با اعلام بیانه‌ای خواستار پایان حضور نظامیان ارمنستان در مناطق حافظ صلح و اخراج آنها از مناطقی که توسط روسیه مدیریت می‌شود، شده است، روسیه همچنین چند روز بعد، نیروهای جمهوری آذربایجان را در خصوص نقض آتش‌بس متهم کرد که اولین بار بود که روسیه یک کدام از طرف‌ر دیگری را به نقض آتش‌بس متهم می‌کرد. مصاحبه ولادیمیر زیروونسکی نماینده پارلمان روسیه در ۳۰ جولای به نوعی الهام علی‌اف را متهم کرد که در صورت ادامه دنباله‌روی از غرب

فردا

● «ال گور»، معاون بیل کلینتون رئیس‌جمهور آمریکا در سال‌های ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۱ که در یکی از بحث‌برانگیزترین رقابت‌های انتخاباتی تاریخ آمریکا، پس از چالش‌های حقوقی، به حکم دادگاه عالی ایالات متحده کرسی ریاست‌جمهوری را به جورج بوش پسر واکذار کرد، زودتر از آنچه انتظار می‌رفت به حضور خود در عرصه سیاسی پایان داد. عدم حمایت حزب دموکرات از او در جریان دعوای حقوقی و مخالفت این حزب با ارجاع پرونده به دیوان عالی آمریکا باعث دلسردی ال گور از این حزب و خداحافظی‌اش با دنیای سیاست شد. او پس از آن جدی‌تر از همیشه به دغدغه‌های خود در حوزه تغییرات جوی و محیط زیست پرداخت و در سال ۲۰۰۷ به همراه هیئت بین‌المللی تغییرات جوی در سازمان ملل، جایزه صلح نوبل را از آن خود کرد.

● از او مشهورترین فعالان غیردولتی در باب مسائل صلح جهانی و محیط زیست به‌خصوص مسئله گرم‌شدن زمین است. ال گور همچنین برای مستندش به نام یک «حقیقت ناراحت‌کننده در باب اثر گلخانه‌ای و گرم‌شدن زمین» موفق به دریافت جایزه اسکار بهترین فیلم مستند در سال ۲۰۰۷ شده است. او در سال ۲۰۰۷ در فهرست شخص سال مجله تایم دوم شد. ال گور همچنین عضو هیئت‌مدیره شرکت اپل و مشاور ارشد گوگل است. ال گور ۷۳ساله که جمعا سابقه ۱۶ سال حضور در هر دو مجلس کنگره آمریکا به‌نماینده‌گی از ایالت تسی و هشت سال معاونت ریاست‌جمهوری آمریکا را دارد، در سال‌های اخیر کتاب‌های زیادی در زمینه محیط زیست و تغییرات آب‌وهوا نوشته است. او در سال ۲۰۱۳ کتابی با عنوان «فردا، عوامل دگرگون‌ساز جهان در قرن بیست‌ویکم» به نگارش درآورد. این کتاب اخیراً از سوی نشر هنوز منتشر شده است.

این کتاب نقشه راه جهان فرداست؛ پیش‌بینی‌های سردی که به دوران‌دیشی معروف است و تاکنون تقریباً هرچه گفته جامه واقعیت پوشیده است. ال گور، چهره خوش‌فکر و بانفوذ سیاست ایالات متحده در واپسین دهه‌های قرن بیستم و از تأثیرگذارترین رهبران مدنی جهان در دهه‌های اخیر، با همان شور و حرارتی که بحث تغییرات اقلیمی را به گفتمانی جهانی تبدیل کرد، با تکیه بر چند دهه تجربه‌اش در بالاترین سطوح سیاست، به تبیین افق مه‌آلود سیاره زمین در ابتدای قرن جدید می‌پردازد و پیش‌بینی متفکرانه، علمی و در نهایت امیدوارانه‌ای به دست می‌دهد. از رشد و ادغام سریع تکنولوژی‌های جدید گرفته تا تأثیر بحران اقلیمی، فقر، روند جهانی‌شدن

و دموکراتیک‌شدن آگاهی و دانش در بی فراگیری شبکه جهانی اینترنت و از شرایط جمعیتی گرفته تا دموکراسی، همه مباحثی‌اند که نویسنده از آنها استفاده می‌کند تا «عوامل پیش‌برنده تغییرات

جهانی» را تعریف کند و آغازگر گفتمانی جهانی درباره عوامل تغییر جهان و شکل‌گیری آینده باشد.

دوره‌ای که در آن زندگی می‌کنیم، دوره تحولات انقلابی‌است که در تاریخ سابقه نداشته است. در این میان، ال گور با اشتیاق به چالش‌تغییر اقلیم

و با دهه‌ها تجربه در خط مقدم سیاست جهانی، افق مبهم سیاره ما را بررسی و پیش‌بینی‌های

هوشیارانه‌ای می‌کند:

سال نوزدهم • شماره ۴۱۲۷ • روزنامه

معرفی کتاب

دغدغه‌های ال گور برای «فردا»

● «ال گور»، معاون بیل کلینتون رئیس‌جمهور آمریکا در سال‌های ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۱ که در یکی از بحث‌برانگیزترین رقابت‌های انتخاباتی تاریخ آمریکا، پس از چالش‌های حقوقی، به حکم دادگاه عالی ایالات متحده کرسی ریاست‌جمهوری را به جورج بوش پسر واکذار کرد، زودتر از آنچه انتظار می‌رفت به حضور خود در عرصه سیاسی پایان داد. عدم حمایت حزب دموکرات از او در جریان دعوای حقوقی و مخالفت این حزب با ارجاع پرونده به دیوان عالی آمریکا باعث دلسردی ال گور از این حزب و خداحافظی‌اش با دنیای سیاست شد. او پس از آن جدی‌تر از همیشه به دغدغه‌های خود در حوزه تغییرات جوی و محیط زیست پرداخت و در سال ۲۰۰۷ به همراه هیئت بین‌المللی تغییرات جوی در سازمان ملل، جایزه صلح نوبل را از آن خود کرد.

● از او مشهورترین فعالان غیردولتی در باب مسائل صلح جهانی و محیط زیست به‌خصوص مسئله گرم‌شدن زمین است. ال گور همچنین برای مستندش به نام یک «حقیقت ناراحت‌کننده در باب اثر گلخانه‌ای و گرم‌شدن زمین» موفق به دریافت جایزه اسکار بهترین فیلم مستند در سال ۲۰۰۷ شده است. او در سال ۲۰۰۷ در فهرست شخص سال مجله تایم دوم شد. ال گور همچنین عضو هیئت‌مدیره شرکت اپل و مشاور ارشد گوگل است. ال گور ۷۳ساله که جمعا سابقه ۱۶ سال حضور در هر دو مجلس کنگره آمریکا به‌نماینده‌گی از ایالت تسی و هشت سال معاونت ریاست‌جمهوری آمریکا را دارد، در سال‌های اخیر کتاب‌های زیادی در زمینه محیط زیست و تغییرات آب‌وهوا نوشته است. او در سال ۲۰۱۳ کتابی با عنوان «فردا، عوامل دگرگون‌ساز جهان در قرن بیست‌ویکم» به نگارش درآورد. این کتاب اخیراً از سوی نشر هنوز منتشر شده است.

این کتاب نقشه راه جهان فرداست؛ پیش‌بینی‌های سردی که به دوران‌دیشی معروف است و تاکنون تقریباً هرچه گفته جامه واقعیت پوشیده است. ال گور، چهره خوش‌فکر و بانفوذ سیاست ایالات متحده در واپسین دهه‌های قرن بیستم و از تأثیرگذارترین رهبران مدنی جهان در دهه‌های اخیر، با همان شور و حرارتی که بحث تغییرات اقلیمی را به گفتمانی

جهانی تبدیل کرد، با تکیه بر چند دهه تجربه‌اش در بالاترین سطوح سیاست، به تبیین افق مه‌آلود سیاره زمین در ابتدای قرن جدید می‌پردازد و پیش‌بینی متفکرانه، علمی و در نهایت امیدوارانه‌ای به دست می‌دهد. از رشد و ادغام سریع تکنولوژی‌های جدید

گرفته تا تأثیر بحران اقلیمی، فقر، روند جهانی‌شدن

و دموکراتیک‌شدن آگاهی و دانش در بی فراگیری

شبکه جهانی اینترنت و از شرایط جمعیتی گرفته

تا دموکراسی، همه مباحثی‌اند که نویسنده از آنها

استفاده می‌کند تا «عوامل پیش‌برنده تغییرات

جهانی» را تعریف کند و آغازگر گفتمانی جهانی

درباره عوامل تغییر جهان و شکل‌گیری آینده باشد.

دوره‌ای که در آن زندگی می‌کنیم، دوره تحولات

انقلابی‌است که در تاریخ سابقه نداشته است. در

این میان، ال گور با اشتیاق به چالش‌تغییر اقلیم

و با دهه‌ها تجربه در خط مقدم سیاست جهانی،

افسق مبهم سیاره ما را بررسی و پیش‌بینی‌های

هوشیارانه‌ای می‌کند:

فردا

ال گور

مترجم: حمیدرضاخطیبی

ناشر: هنوز

■ جهانی‌شدن اقتصادی که به‌طور فزاینده‌ای در حال افزایش است، منجر به ظهور آنچه او برجسب «Earth Inc»، یک نهاد جامع بیکارچه با رابطه‌ای جدید و متفاوت نسبت به گذشته، سرمایه، کار، بازارهای مصرف و دولت‌های ملی می‌کند، شده است.

■ ارتباطات دیجیتالی جهانی، اینترنت و انقلاب‌های رایانه‌ای منجر به ظهور «هن جهانی» شده است که افکار و احساسات میلیاردها انسان را به هم پیوند می‌دهد و ماشین‌های هوشمند، روایت‌ها، حسگرهای همه جا و پایگاه‌های داده را به هم متصل می‌کند.

■ توازن قدرت سیاسی، اقتصادی و نظامی جهانی عمیق‌تر از هر زمان در ۵۰۰ سال گذشته در حال تغییر است؛ از یک سیستم با محوریت ایالات متحده به یک سیستم با چندین مرکز قدرت در حال ظهور، از دولت‌های ملی به بازیگران خصوصی و سیستم‌های سیاسی به بازارها.

■ قطب‌نمای اقتصادی کاملاً ناقص ما را به سمت رشد ناپایدار در مصرف، جریان‌های الودگی و تخلیه منابع استراتژیک کره زمین، آب شیرین و گونه‌های زنده سوق می‌دهد.

■ انقلاب‌های ژنومیک، بیوتکنولوژی، علوم اعصاب و علوم زندگی به‌طور بنیادی زمینه‌های پزشکی، کشاورزی و علوم مولکولی را دگرگون می‌کند و کنترل تکامل را در دست انسان قرار می‌دهند.

■ یک اختلال اساسی در رابطه بین انسان‌ها و اکوسیستم‌های زمین، همراه با آغاز تحول انقلابی سیستم‌های انرژی، کشاورزی، حمل‌ونقل و ساخت‌وساز در سراسر جهان رخ داده است.

آگهی اجاره

یک دستگاه سایدلیفت مدل فانتوزی

به بالاترین نرخ پیشنهادی اجاره داده می شود.

۸۸۸۵۰۵۴۵ - ۸۸۸۵۰۵۴۲

۰۹۱۳۲۰۶۵۵۱۶

^[1] در سال ۲۰۰۷ در فهرست شخص سال مجله تایم دوم شد